

Svet :24	2
Televízia - STVR 24, Svet :24, 25. 11. 2025, 17:00	
Projekt Okresnej knižnice Dávida Gutgesela venovaný rusínskej národnostnej menšine Blog	2
Online, ahoj.tv, 25. 11. 2025, 17:51	
Práva párov rovnakého pohlavia v SR	3
Televízia - STVR, Správy 19:00, 25. 11. 2025, 19:35	

Svet :24

25. 11. 2025, 17:00, Relácia: Svet :24, Stanica: STVR 24, Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Ďalšie zdroje: Svet :24
AVE: 168155 EUR

[strojový prepis] ... Viac o tejto problematike a najmä to, aký vplyv bude mať tento verdikt na Slovensko, budeme rozprávať s Martinou Jánošíkovou, odborníčkou na európske právo z **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Dobrý podvečer, pani Jánošíková, budme teda konkrétni. Máme homosexuálny pár, ktorý uzavrel manželstvo dajme tomu v Rakúsku. Kde je to možné....

Projekt Okresnej knižnice Dávida Gutgesela venovaný rusínskej národnostnej menšine | Blog

25. 11. 2025, 17:51, Zdroj: ahoj.tv, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ
Dosah: 425 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 96 EUR

Projekt Okresnej knižnice Dávida Gutgesela venovaný rusínskej národnostnej menšine | Blog

Projekt Okresnej knižnice Dávida Gutgesela venovaný rusínskej národnostnej menšine

933x

Môj jazyk, moje korene 2025

Laura Čušková zaujala svojim spevom

Na Slovensku žije viacero národností. Jednou z nich je národnosť rusínska a práve jej reč, písmo a kultúru si Okresná knižnica Dávida Gutgesela na svojej domácej pôde pripomenula dňa 23. októbra 2025 už po šiestykrát.

Táto oslava slova bola prostredníctvom projektu Môj jazyk, moje korene venovaná rusínskej národnostnej menšine žijúcej v našom, bardejovskom, regióne. Účelom bolo vyzdvihnúť tento menšinový jazyk a povzbudiť národnostné menšiny, aby svoj materinský jazyk rozvíjali a zviditeľňovali, zároveň vytvorili priestor pre umelecky a inak nadaných ľudí a ich priaznivcov.

Literárno-spoločenským podujatím rovnomeného názvu sa projekt posunul do svojej ďalšej časti, ktorej súčasťou bola aj výstava rusínskej literatúry z knižničného fondu OKDG. Širokej verejnosti bola sprístupnená do 30. novembra 2025.

Projekt sa zavŕši vypracovaním zborníka, ktorý bude odrazom celého projektu. Základ už tradične tvorila literárna súťaž v preklade slovenského textu do kodifikovaného rusínskeho jazyka.

Do prekladateľskej súťaže sa v tomto ročníku zapojilo a svoje preklady odovzdalo 15 súťažiacich rusínskej národnosti vo veku od 12 do 74 rokov: 1 žiačka ZŠ Vinbarg – Tomečková Natália, 9 študentov zo SPŠ technickej v Bardejove – Jackaninová Paulína, Ovšanik Peter, Udič Patrik, Lazor Marián, Dzubák Jakub, Pagáč Marek, Renčo Šimon, Mačuga Dávid, Cocuľa Tadeáš, 1 študentka Spojenej školy Juraja Henischa v Bardejove – Pasterňáková Liana, 1 študentka SZŠ mil. Samaritána vo Svidníku – Strončeková Sonja, 1 študentka **UPJŠ** Košice – Pasterňáková Alexandra, 1 súťažiaca v produktívnom veku, učiteľka v MŠ – Mgr. Steranková Martina a 1 seniorka, rusínska autorka – Kundráťová Mária.

Vedúcou odbornej poroty, ktorá vyhodnocovala súťažné prekladané texty, bola Mária Pitoňáková.

Veľmi nás teší záujem mladých ľudí o svoj materinský jazyk o to viac, že v našom okrese na školách nie je predmet s vyučujúcim jazykom rusínskym. Súťažné práce sa stali súčasťou výstavy rusínskej literatúry a budú zverejnené v zborníku, ktorý bude vypracovaný v tlačenej forme, ale tiež v elektronickej a bude zverejnený na webovom sídle knižnice.

6. ročník literárno-spoločenského podujatia otvorila a prítomných slovom sprevádzala Bc. Alžbeta Kutašovičová, ktorá prítomných v prihovore privítala slovami riaditeľky OKDG, Mgr. Ivety Michalkovej:

„Každý ročník potvrdzuje, že tento projekt má svoj hlboký význam a že vytvárame priestor, kde sa jazyk aj identita môžu prirodzene rozvíjať. Po úspešných piatich ročníkoch dnes pokračujeme v tradícii literárnej súťaže v umeleckom preklade zo slovenského do rusínskeho jazyka – podujatia, ktoré spája generácie, regióny aj srdcia ľudí, ktorí majú k rusínskej kultúre blízko.“

Na pôde Okresnej knižnice Dávida Gutgesela sme už šiestym rokom vytvorili priestor na svoju reprezentáciu tvorivým Rusínom, ktorí svoju národnostnú menšinu zviditeľňujú v literatúre, hudbe, speve.

Na literárno-spoločenské podujatie naše pozvanie prijala spisovateľka, sinologička, Rusínka, milovníčka tradičnej slovenskej kultúry a folklóru Dominika Sakmárová, ktorá sa podelila o svoje cestovateľské zážitky.

Tie sa stali inšpiráciou pre jej prvé tri knihy Mačací kožuch a ľava pri Čínskom múre – Vešele príprávky z vichodu. Ľemže z Daľekeho; Kórejské halušky – príprávky z ešči daľekejšieho Vichodu; Mačkohlavý orol – alebo Cesta do tajov čínskej a kórejskej kultúry. Najnovšia

kniha Biele mesto zachytáva život spod Spišského hradu, z jej rodnej obce Spišské Podhradie.

Spevákky zo skupiny Melody

Mladá autorka sa s publikom podelila o svoju záľubu v ľudovom umení. V súčasnosti sa venuje tiež šitiu a úprave krojov, ktorým rada vdýchne nový život a zachováva tak tradície svojho regiónu.

Príhovor k Rusinom v materinskom jazyku predniesla Viera Juričová, vedúca Rusínskej obrody – regionálneho klubu v Bardejove.

Presvedčenie, že Rusíni sú tvorivý národ a že sú hrdí na svoj materinský jazyk, umocnila regionálna autorka Mária Kunderátová, ktorá zarecitovala báseň Naša otčina – Naša vlasť, a tak predstavila svoju tvorbu z knihy Styšky i prírody z Bilovežy – Básničky a príhody z Beloveže.

Prítomných počas podujatia sprevádzali a príjemne naladili rusínske piesne v podaní hudobného zoskupenia Melody pri SOŠ ekonomiky, hotelierstva a služieb Jána Andraščíka v Bardejove pod vedením Valérie Kaščákovéj a zaznel tiež vycibrený hlas interpretky rusínskych piesní Laury Čuškovéj.

Prekladateľská súťaž, ako aj samotný projekt Môj jazyk, moje korene, sa teší veľkému záujmu Rusínov a v Okresnej knižnici Dávida Gutgesela zastáva svoje významné miesto. Súťažiaci majú tiež možnosť odprezentovať svoj súťažný preklad vo forme krátkeho videa na facebookovej stránke knižnice.

Teší nás, že aj tento ročník, ktorý finančne podporil Fond na podporu kultúry národnostných menšín KULT MINOR, bol úspešný a vo veľkej miere oslovil verejnosť rusínskej národnostnej menšiny, ktorej bol projekt venovaný.

(15:07, A. Kutašovičová)

Práva párov rovnakého pohlavia v SR

📺 25. 11. 2025, 19:35, Relácia: **Správy 19:00**, Stanica: **STVR**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **136 363 GRP**; **3,03 OTS**; **0,03 AVE**; **12120 EUR**

Práva párov rovnakého pohlavia v SR

Veronika Meszárosová, moderátorka:

Na Slovensku je situácia párov rovnakého pohlavia, ktoré uzavreli manželstvo alebo inú formu zväzku v zahraničí, podobná ako v Poľsku. Úrady by takéto zväzky mali zapísať, no v praxi to tak byť nemusí. Posledné slovo môže mať až Európsky súd pre ľudské práva.

Martina Jánošíková, odborníčka na európskej právo, **UPJŠ** v Košiciach:

Po zásade môžeme konštatovať, že slovenská právna úprava je veľmi obdobná ako poľská právna úprava, ktorá bola vo veci, ktorej dnes súdny dvor rozhodoval. Čiže ak by sa niečo obdobné stalo na Slovensku, tak isto by museli samozrejme osoby, ktoré sú štátnymi príslušníkmi Slovenskej republiky a požiadali by o zápis sobášneho listu vydaného v inom členskom štáte do našej matriky, tak v súvislosti alebo v súlade s princípom prednosti práva Únie by malo dôjsť k zápisu tohto sobášneho listu a teda k uznaniu sobášov homosexuálnych partnerov, ktoré boli uskutočnené v inom členskom štáte. Toto je však čistá teória, ale otázne je, ako by to vyzeralo v praxi.